

Ändringar av Swedsecs regelverk

Swedsecs styrelse har beslutat om ändringar i Swedsecs regelverk. Ändringarna gäller från den 1 januari 2023.

Ändringarna avser huvudsakligen

- 1) Licenskrav för den som till exempel utvecklar automatiserad rådgivning och andra investeringstjänster,
- 2) En justering av vad som krävs för att aktivera en vilande licens – inget krav på ÅKU om man nyligen har gjort ett nytt licensieringstest, samt
- 3) Justering av anmälningsskyldigheten vid överträdelser.

Nedan redovisas ändringarna i korthet.

Krav på licens för de som utvecklar investeringstjänster

Enligt nuvarande regler, ska personal som *"konstruerar investeringsprodukter"* för icke-professionella kunder ha licens (3 kap. 1 § 15). En del företag har tolkat detta som att licenskravet även gäller personal som utvecklar tjänster, till exempel automatiserade rådgivningstjänster, som riktar sig till icke-professionella kunder. Det är en högst rimlig tolkning och för att det inte ska råda någon tvekan om detta har regelverket förtydligats i denna del.

Förtydligandet har gjorts genom ett tillägg i 3 kap. 1 § 15.

Kraven vid aktivering av vilande licens

Det förekommer att den som har en vilande licens baserat på ett licensieringstest tar ett annat licensieringstest inför att denne ska börja arbeta med nya arbetsuppgifter. Exempelvis en person som har tagit

licensieringstestet för bolån men därefter avslutat sin anställning och bytt inriktning och tagit testet för specialister inför en anställning som aktiemäklare. I den situationen är det knappast meningsfullt att personen i fråga gör den årliga kunskapsuppdateringen för bolån för att aktivera sin licens. Att personen i fråga nyligen (inom en tolv månaders period innan aktiveringen) har gjort ett licensieringstest bör räcka för att aktivera licensen. I sådant fall beviljar Swedsec licenshavaren dispens från kravet på årlig kunskapsuppdatering.

Mot denna bakgrund har ett tillägg gjorts i 5 kap. 3 § och i 6 kap. 8 § samt i kommentarerna till nämnda regler.

Justering av anmälningsskyldigheten vid överträdelser

Tidigare har anslutna företag varit skyldiga att anmäla regelöverträdelser när det *"finns skäl att anta att [det inträffade] kan eller hade kunnat medföra disciplinpåföljd"*. Från och med den 1 januari 2023 justeras anmälningsskyldigheten enligt 8 kap. 8 § p. 1 till att endast avse regelöverträdelser som kan medföra disciplinpåföljderna återkallelse, tillfällig återkallelse eller varning. Regelöverträdelser som kan leda till påföljden erinran ska alltså inte längre anmälas. Följdändringar har också gjorts i 15 kap. 5 § och i kommentaren till 15 kap. 9 §.

Syftet med ifrågavarande ändring har inte varit att begränsa disciplinnämndens möjlighet att meddela påföljder även vid mindre allvarliga överträdelser. Påföljden erinran kommer därför att kvarstå som möjlig påföljd vid prövning av ett ärende av disciplinnämnden.

Ändringen av anmälningsskyldigheten har vidare föranlett en justering av bestämmelserna om hur länge uppgifter om disciplinpåföljd ska sparas i Swedsecs register. Mot bakgrund av ändringen om att anmälan om överträdelse inte ska ske om överträdelsen kan antas leda till påföljden erinran, ändras följaktligen att en av disciplinnämnden beslutad erinran inte ska sparas i registret. Erinran som fortsatt är registrerad i onlinetjänsten kommer att tas bort per den 1 januari 2023.

Syftet med Swedsecs disciplinförfarande är att på ett rättssäkert sätt hantera situationer när en licenshavare inte längre kan anses lämplig att ha licens, till exempel på grund av regelöverträdelser och att licensen därför ska återkallas. I vissa situationer kan det dock visa sig att överträdelsen inte motiverar en definitiv återkallelse av licensen. Därför finns även disciplinpåföljder som tillfällig återkallelse, varning och erinran. Påföljden erinran kan beslutas om en överträdelse är *"ringa eller ursäktlig"* (10 kap. 7 §). Samma förutsättningar – att överträdelsen är ringa eller ursäktlig – kan dock enligt samma bestämmelse också leda till att det inte blir någon påföljd alls.

De anslutna företagens skyldighet att anmäla överträdelser till Swedsec hänger enligt nuvarande regler samman med disciplinpåföljderna. Det är när det *"finns skäl att anta att [det inträffade] kan eller hade kunnat medföra disciplinpåföljd"* som företaget ska anmäla. Eftersom erinran är en disciplinpåföljd inträder anmälningsskyldigheten idag formellt redan när något *"ringa eller ursäktligt"* har inträffat. Många företag har en väl genomtänkt process för att bedöma vilka ärenden som ska anmälas till Swedsec. Under Swedsecs kontakter med anslutna företag har det dock visat sig att det många gånger kan vara svårt för företagen att avgöra om en överträdelse kommer att leda till en erinran eller ingen påföljd alls. I det förra fallet ska företaget då anmäla men inte i det andra.

Genomgång av anmälda ärenden och synpunkter framförda av anslutna företag visar att vissa licenshavare anmäls och får påföljd för regelöverträdelser som andra licenshavare inte anmäls för. Detta är främst en konsekvens av skillnader i företagens processer för att bedöma vilka ärenden som ska anmälas och gäller främst när påföljden erinran kan antas komma i fråga. Det är också en följd av att marknaden har utvecklats sedan Swedsecs disciplinförfarande inrättades och att företagen idag i regel har väl fungerande interna kontrollfunktioner samt väl fungerande arbetsrättsliga processer genom vilka eventuella mindre allvarliga regelöverträdelser hanteras varför en anmälan till Swedsec på grund av en mindre allvarlig överträdelse ofta blir en individuell avvägning.

Efter diskussioner med flera anslutna företag under våren 2022 om hur man skulle kunna anpassa regelverket så att det i högre grad återspeglar syftet med

disciplinförfarandet, det vill säga att på ett rättssäkert sätt hantera återkallelser utan att för den skull sänka kraven för regelefterlevnad hos licenshavare, har Swedsec kommit fram till att den bästa lösningen är att justera anmälningsskyldigheten så att företagens skyldighet att anmäla inträder först vid allvarigare överträdelser, men att erinran behålls som möjlig påföljd.

Ändringen avseende anmälningsskyldigheten gäller från och med den 1 januari 2023 utan övergångsregler. Detta innebär att från och med 1 januari 2023 ska en regelöverträdelse som upptäcks och som endast antas medföra disciplinpåföljden erinran inte anmälas till Swedsec, även om regelöverträdelsen skett tidigare än 1 januari 2023.

Övriga ändringar är följdändringar och ändringar av redaktionell karaktär.

Vänliga hälsningar

Teresa Isele

Verkställande direktör

SwedSec Licensiering AB